

Бандурист

Левко Боровиковський

На дереві жовкне по осені лист...
Свій вік переживши, сидий бандурист
Підвіконню пісні співає.
Біжить чередою за ним дітвора,
Сідого проводять з двора до двора,
А дід на бандуру їм грає:
Під звонкії струни гетьмани встають,
І прадіди в струнах бандури живуть,
І дишуть холодні могили:
Бринчать, – як козаки боролись з врагом.
І як під широким московським орлом
Козаки нагрілись, спочили, –
Ті давні набіги, ті давні борби
Остались у головах старців сидих –
Там дідівська давність схована...
Дід строїть бандуру; пробіг по струнах –
І струни говорять в костистих руках, –
І старець співа про Богдана:

"Обріс мохом сірий камінь, в полі лежачи,
Зажурились козаченьки, дома сидячи.
Дім – пан робочому;
Козакові охочому –
В полі погулять! (2)

Закрякали ворононьки над Батурином,
Їдуть козаки на радоньку з паном гетьманом.
Кра! Кра! – з сього краю
Козак піде по Дунаю –
Будем проводжать! (2)

Розпустилися парості в ясній зорі,
Затрубили в жерстяний ріг в гетьманським дворі.
Блись! Блись! – зірка встала,
Світлий волос розчесала:
Мирові не будь! (2)

Заіржали кониченьки у ясел стоя,
Зготовлена козаками дорожня зброя.
Спис, шабля гостренькая,
І рушниця цілкенькая,
І козацький кнут. (2)

Задзвонили в Батурині у великий дзвін:
Прощається із Богданом весь гетьманський двір
Йде рада за гетьманом –
За Богданом добрим паном
В поход проводжать. (2)

Закричали сірі гуси, в вирій летючи;
Заспівали козаченьки, в похід ідучи, –
Крик! Свист! Музика грає;
В вітрі короговця має;
Коники іржать. (2)

Кругом поле широкее рястом зацвіло:
Не ряст – військо гетьманське у похід вийшло.
Під ним земля дрижить;
Курява стовпом стоїть,
Хмари вслід ідуть. (2)

Попереду сам Богданко конем виграє;
Він до синього до моря степом прямує –
Їдуть моря оглядати,
Жупанів набирати,
Грошей нагрібать! (2)

Тричі місяць роги зводив, тричі полоскавсь:
З козаками додомоньку гетьман не вертавсь.
Батурин снігом вкрився;
Десть Богданко забарився –
Додому нема. (2)

На четвертий жерстяний ріг в полі заревів:
То Богданко із походу веде козаків –
Звісивши головоньку,
Ідуть коні додомоньку,
Козак утомивсь. (2)

Віталися козаченьки дома з батьками;
А на дворі на гетьманським музики грали;
Козаки сходилися,
Сріблом, золотом ділилися,
Пиля, гуляли. (2)

Після зими й негодоньки зацвіли садки;
Після війни - відпочили дома козаки:
Козак світом мутить;
Дома п'є та уся крутить -
Та все не гуля!" (2)